

sparet ved den foreslåede ophævelse af fredningsankenævnene. De samlede merudgifter anslås herefter skønsmæssigt til ca. 1.200.000 kr. Heraf vil en mindre del, såfremt den ny lov træder i kraft inden 1. april 1969, kunne blive aktuel allerede i finansåret 1968-69, medens den resterende stigning først vil fremkomme i finansårene 1969-70 og 1970-71.

Med hensyn til erstatningsudgifterne bemærkes, at der nødvendigvis må være forbundet en stor usikkerhed ved et skøn over disses udvikling som følge af lovforslagets gennemførelse. Såfremt tanken om store landskabsfredninger skal realiseres blot inden for en årrække, må der påregnes meget betydelige merudgifter. På finansloven for finansåret 1968-69 er der som rammebevilling til fredningerstatninger anslået et forbrug på 9 mill. kr. I finansårene 1969-70 og 1970-71 vil rammebevillingen ved et forsigtigt skøn kunne ansættes til 13 og 17 mill. kr.

Til egentlige erhvervelser anslås helt skønsmæssigt en årlig udgift på mellem 5 og 15 mill. kr., hvorved bemærkes, at dette skøn er forbundet med endnu større usikkerhed, idet det dog kan oplyses, at de årlige udgifter til erhvervelser i de seneste finansår har udgjort ca. 5 mill. kr.

Til anlæg af rekreative faciliteter i forbindelse med de således erhvervede og fredede områder anslås i finansåret 1968-69 et beløb på ca. 200.000 kr. ud over den givne bevilling på ca. 800.000 kr. I finansårene 1969-70 og 1970-71 må de samlede årlige udgifter formentlig anslås til henholdsvis 1,5 og 2 mill. kr.

De med disse områder forbundne driftsudgifter vil formentlig udgøre beløb stort set svarende til anlægsudgifterne i de pågældende finansår.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Gældende lovs § 1, stk. 1 og 2.

Betænkning kap. I, s. 13 ff.

Medens formålsbestemmelsen i den nuværende lovs § 1, stk. 1, efter sin ordlyd kun omfatter motiveringerne på pålæggelsen af fredningsservitutter, har man i forslaget foretrukket en indledningsbestemmelse, der angiver formålet med hele loven, nemlig gennem samtlige de i loven nævnte midler at værne Danmarks natur og landskabelige værdier og at give befolkningen mulighed for at nyde godt af disse værdier.

I øvrigt udgør bestemmelsen om omredigering af den nugældende.

Blandt de opgaver, loven peger på, kan der være grund til særligt at nævne:

I *stk. 2*, nr. 1, omtales bevaring og pleje af større landskaber og andre områder af særlig værdi eller betydning for almenheden. Omtalen af større landskaber dækker begrebet naturparker som omtalt i betænkningen side 80 ff med bilagene 5-6, side 105 ff.

Den særlige omtale, som også findes i den nuværende bestemmelse af beliggenhedshensynet, tager bl. a. sigte på de arealer, som har en beliggenhed i nærheden af større bymæssige bebyggelser, jfr. betænkningens side 89 ff.

Det er nyt, at man i teksten nævner også plejen af de omtalte landskaber og områder.

Stk. 2, nr. 3, om åbning af adgang til at færdes og opholde sig i naturen er ny, idet den tidligere § 1, *stk. 3*, blot indeholdt en særregel om, at almenheden skulle have adgang til udyrkede arealer tilhørende stat og kommune, hvilken bestemmelse nu er henført til forslaget § 56. De nærmere generelle regler om adgangen til at færdes og opholde sig i landskabet er i lovforslaget anført i kap. VIII, §§ 54-56.

Til kap. II.

Gældende lovs kap. II Fredningsmyndighederne, idet dog den nugældende § 7 modsvares af nærværende forslags § 65. Endvidere indgår den gældende lovs § 32 og 34.

Betænkning kap. XXI.

Forslaget omfatter ikke væsentlige ændringer i administrationen af naturfredningslovens regler, når bortses fra, at de i den gældende lovs § 4, *stk. 3* og § 30a omtalte fredningsankenævn, der siden 1961 har været ankeinstans specielt i relation til fredningsnævnenes afgørelser i byggeplan- og reklamesager samt i henhold til § 35 i sager om nægtelse af dispensationer fra fredningsplaner, foreslås ophævet. Deres arbejde overføres efter forslaget til overfredningsnævnet, jfr. betænkningen s. 331 og 337 f.

Kapitlet omtaler ikke udtømmende de myndigheder, der virker med naturfredningsloven, men kun dem, hvis organisation kræver en særlig hjemmel i loven. Blandt de således ikke i kapitlet omtalte myndigheder kan nævnes ministeriet for kulturelle anliggender, statens naturfrednings- og landskabskonsulent samt rigsantikvaren, jfr. betænkningen s. 332 f og 339 f.

Gennemførelsen af loven vil medføre et mærarbejde, ikke mindst for disse organer samt for